

**Informe sobre la participació de l'Ajuntament de
Barcelona a la Conferència de les Nacions Unides
sobre el Desenvolupament Sostenible (Rio+20)**

Barcelona, juliol de 2012



RIO+20

Conferència de les Nacions Unides
sobre el Desenvolupament Sostenible

B
BC
BN



Taula de continguts:

1. Participació dels governs locals i de l’Ajuntament de Barcelona al procés de Rio+20	2
1.1 Participació de l’Ajuntament de Barcelona a Rio+20.....	2
1.2 Valoració de Rio+20 per part dels governs locals	3
1.3 Accions de l’Ajuntament de Barcelona vinculats als resultats de Rio+20	4
2. Informació complementària i resultats Rio+20.....	5



1. Participació dels governs locals i de l'Ajuntament de Barcelona al procés de Rio+20

Les ciutats com Barcelona ens hem involucrat en el procés de Rio +20 principalment a través de la xarxa *ICLEI – Governos Locals per a la sostenibilitat*, de dues maneres:

1) Fent aportacions als documents finals i lobby per part dels governs locals:

S'han seguit de prop les negociacions del document final des de maig de 2010 fins a juny de 2012 i s'han fet un nombre de contribucions substantives (veure: <http://local2012.iclei.org/>).

La xarxa de ciutats ICLEI –Governos Locals per a la Sostenibilitat ha actuat com a Local Authority Major Group Co-Organizing Partner per a la Secretaria de Rio +20.

2) Participant als actes preparatius i paral·lels dels governs locals per a Rio+20

La xarxa de ciutats ICLEI, conjuntament amb altres organitzacions, ha organitzat l'*ICLEI World Congress 2012* i el *Rio+20 Global Town Hall* que s'ha ubicat en un lloc proper al centre oficial de la Cimera. En aquests dos àmbits s'ha organitzat un programa de debats, presentacions i seminaris. El principal objectiu ha estat destacar l'experiència i les capacitats dels governs locals i fer lobby per comptar amb un marc global internacional post Rio+20 més adequat perquè els governs locals afrontin els reptes del segle XXI.

1.1 Participació de l'Ajuntament de Barcelona a Rio+20

La participació ha estat tant a nivell tècnic com polític, comptant amb la participació del Regidor Joan Puigdollers, i de la Diputada Adjunta de Medi Ambient de la Diputació de Barcelona Mercè Rius. L'Ajuntament de Barcelona, en coordinació amb la Diputació de Barcelona, ha participat en els següents actes:

- *Congrés Mundial ICLEI 2012*
- *Urban Nature Forum*
- *C40 Summit*
- *Rio+20 Global Town Hall*

En aquests esdeveniments i trobades internacionals dels governs locals s'han presentat les experiències i iniciatives de Barcelona en diversos àmbits, entre ells:

- *L'Agenda 21 i el procés de renovació del Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat*
- *El City Protocol*
- *Els projectes i l'acció local en favor de la biodiversitat a Barcelona*
- *El Programa Ajuntament + Sostenible.*

Durant els dies de la cimera també s'han realitzat trobades i intercanvis amb representants de la delegació catalana a Rio+20, encapçalada pel Conseller de Territori i Sostenibilitat, el Sr. Lluís Recoder, i amb representants de la delegació espanyola, encapçalada per el president del govern espanyol, el Sr. Mariano Rajoy.

1.2 Valoració de Rio+20 per part dels governs locals

1. Xifres rellevants de Rio+20

- Participació de més de 30.000 participants. Delegacions de 191 països i 57 caps d'Estat
- Més de 500 *side-events* oficials
- Importantíssima participació dels governs locals, més de 5.000 assistents als actes dels governs locals a Rio, incloent el secretari general de la ONU, el Sr. Ban Ki-moon.

2. Resultats: Sobre el document final “el futur que volem”

- Es va aprovar un document ‘de mínims’ que deixa palès les diferències de plantejament en matèries ambientals i socials dels 193 Estats que hi van participar.
- El document de 59 pàgines sí que subratlla les principals amenaces del planeta: desertificació; esgotament dels recursos pesquers; contaminació; desforestació; extinció de milers d'espècies, i l'escalfament climàtic.
- El document final no reflecteix grans avenços però insta a una àmplia gamma d'accions en el futur. Entre elles, cal esmentar: l'inici del procés per establir els objectius del desenvolupament sostenible (de la mateixa manera que en el seu moment es van establir els [objectius del mil·lenni](#)); detallar com l'economia verda pot ser utilitzada com una eina per aconseguir el desenvolupament sostenible; enfortir el Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient (PNUMA) perquè guanyi en eficàcia; estimular la sostenibilitat empresarial; promoure mesures per superar el producte intern brut (PIB) com a instrument per avaluar el benestar d'un país; i desenvolupar una estratègia de finançament per al desenvolupament sostenible.

3. Resultats: Sobre altres compromisos assolits

- Més de 513.000 milions de dòlars mobilitzats en compromisos per al desenvolupament sostenible (àrees d'energia, mobilitat, economia ecològica, reducció de desastres, desertificació, aigua i boscos).
- 692 compromisos voluntaris per al desenvolupament sostenible registrats pels governs, empreses, grups de la societat civil, universitats i altres.
- Rio+20 ha demostrat de nou que hi ha més actors que els governs nacionals. Més enllà dels document final de la Conferència s'han presentat iniciatives i programes molt interessants per part d'empreses, institucions, ONG i també per part de les ciutats.

4. Valoració dels resultats per part dels governs locals

- Els governs estatals han reafirmat una llista d'intencions (majoritàriament no vinculants), i han reconegut les activitats d'altres actors com els governs locals.
- El món local present a Rio +20 considera que el Document resultant no és una resposta suficient resoldre les qüestions clau per al planeta.
- Fa 20 anys les ciutats eren considerades com un problema més que com a part de la solució. Ara s'ha demostrat que som part del problema però també cabdals en la seva solució.
- Les ciutats d'avui són reconegudes com un actor important. El document final conté moltíssimes referències a les ciutats i governs locals. Un fet sense massa precedents en el marc de Nacions Unides. No obstant això, ens cal encara un compromís explícit perquè els governs estatals facilitin la feina a les ciutats a l'hora de que aquestes adoptin mesures efectives.
- Els governs locals han estat encoratjats a Rio +20 a continuar impulsant l'agenda internacional de la sostenibilitat local.



- En el marc de Rio+20, els governs locals han renovat el seu compromís local amb la sostenibilitat global revitalitzant l'estratègia. Així el compromís es renova i queda emmarcat en 8 agendes de treball per avançar cap a esdevenir:
 - 1) ciutats sostenibles,
 - 2) ciutats eficients en la gestió dels recursos,
 - 3) ciutats biodiverses,
 - 4) ciutats baixes en emissions de carboni,
 - 5) ciutats resilients,
 - 6) ciutats amb una economia urbana verda,
 - 7) ciutats amb una infraestructura intel·ligent (*smart*) i
 - 8) ciutats que garanteixin una comunitat i ciutadania saludable i feliç.

5. Valoració del Secretari general de l'ONU, Ban Ki-moon:

- Va admetre que esperava un Rio+20 amb uns resultats més ambiciosos que el document aprovat pels negociadors.
- "A Rio +20 s'han afirmat els principis fonamentals, s'han renovat els compromisos essencials i s'ha donat una nova direcció. Els discursos han acabat. Ara comença la feina" ha dit Ban Ki-moon en la cerimònia de clausura de Rio+20.
- Ban Ki-moon ha defensat aquest text com "una base sòlida per al desenvolupament social, econòmic i el benestar ambiental". I ha indicat que la responsabilitat col·lectiva és anar més enllà amb un seguit de plans i iniciatives.

1.3 Accions de l'Ajuntament de Barcelona vinculats als resultats de Rio+20

D'acord amb la *DECLARACIÓ INSTITUCIONAL AL PLENARI DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA: RIO + 20: Un repte i una oportunitat* l'Ajuntament de Barcelona de cara al futur post Rio+20 segueix compromès a:

- *Assegurar el compromís polític vers el desenvolupament sostenible. Contribuint des de la nostra perspectiva de govern local, d'acord amb el posicionament de les diferents xarxes internacionals de ciutats, i conjuntament amb la resta de governs implicats, així com la resta de parts implicades.*
 - ➔ El portal web www.riomes20.cat que la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona i l'Àrea Metropolitana de Barcelona han impulsat conjuntament segueix en funcionament, amb l'objectiu d'apropar a la ciutadania i a tots els actors interessats la informació més rellevant de la Conferència Rio+20, tant dels documents preparatius com de tot allò que en resulti.
- *Avaluar el progrés que s'ha realitzat en matèria ambiental a la ciutat de Barcelona, així com identificar amb claredat allò que encara manca per fer.*
 - ➔ Amb aquest objectiu s'està impulsant la renovació del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2002-2012 en l'any que finalitza la seva vigència.
- *Manifestar el compromís de l'Ajuntament de Barcelona amb les polítiques en favor d'un desenvolupament més sostenible i de foment de l'economia verda al servei de les persones*
- *Vetllar perquè les polítiques públiques responguin als nous i emergents reptes ambientals com el canvi climàtic, així com a desafiaments socials conseqüència de la profunda crisi del model econòmic vigent.*



2. Informació complementària i resultats Rio+20

> Antecedents històrics i temes de Rio+20

La conferència de Rio+20 ha marcat el 40è aniversari de la primera gran conferència de política internacional amb el terme medi ambient al títol –Conferència de les Nacions Unides sobre Medi Ambient Humà, Estocolm 1972– i celebra també el 20è aniversari de la Conferència de les Nacions Unides sobre Medi Ambient i Desenvolupament, coneguda com Cimera de la Terra, que va tenir lloc a Rio de Janeiro el 1992.

La conferència Rio+20 volia servir no només per revisar i actualitzar la implementació del concepte de desenvolupament sostenible, sinó també per revivir "l'esperit de Rio" d'integració, d'unitat i d'ambició. S'esperava que la conferència mostrés la vigència i la capacitat d'incidència del desenvolupament sostenible a escala internacional i que permetés consolidar el desplegament de les polítiques vers una economia ecoeficient. Rio+20 podia també representar una nova oportunitat per enfortir el rol dels governs locals i regionals en polítiques de desenvolupament sostenible.

> Objectius inicials

Assegurar que es renovés el compromís polític per al desenvolupament sostenible, avaluació dels avanços i les llacunes en la implementació dels compromisos, i tractament dels reptes nous i emergents.

> Temes

- Una economia verda en el context del desenvolupament sostenible i l'eradicació de la pobresa.
- El marc institucional per al desenvolupament sostenible.

> Document resultant principal

Estructuració de bona part dels resultats de Rio +20 en un document principal

- En un inici hi va haver desacord entre diversos països sobre el tipus de document final. Tots varen rebutjar un tractat i van convenir en optar per una declaració política/ document breu, com a document resultant de la Conferència.

- L'esborrany de document publicat a 10 de gener (18 pàg.) recollia aportacions de més de 600 actors, incloent estats membres de l'ONU, organitzacions internacionals, governs locals i regionals, societat civil i sector privat, que van presentar 6000 pàgines de contribucions.

- Aquí es pot consultar el contingut del document final en castellà [El futur que volem](#):

http://www.uncsd2012.org/content/documents/778futurewewant_spanish.pdf

Per a més informació:

- Rio+20 - United Nations Conference on Sustainable Development: www.uncsd2012.org
- Rio+20 - Xarxa ICLEI – Governos Locals per a la Sostenibilitat <http://local2012.iclei.org/>
- Web conjunta Rio+20: Generalitat, Ajuntament, Diputació <http://www.riomes20.cat>